

Onderwerp Meedoen

Steller M. Oosterhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 52 15 Bijlage(n)

Ons kenmerk 6188387

Datum 02-03-2017 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Sterke en levendige wijken. Dat is het beeld dat wij als college voor ogen hebben. Wijken waar van alles gebeurt, mensen elkaar ontmoeten en kennen. Waar mensen elkaar waarderen om wat ze doen en elkaar een handje helpen als dat nodig is. Iedereen telt mee en doet naar vermogen mee om er samen een energieke, sociale en veilige wijk van te maken. Jong of oud, al dan niet werkzoekend, mensen met een beperking, burgers met of zonder migratie achtergrond, iedereen moet mee kunnen doen en dat doen we vooral samen. Ondernemers en maatschappelijke organisaties voelen zich betrokken bij de wijk en nemen met bewoners initiatieven om de wijk nog sterker en levendiger te maken. We hebben dan ook grote waardering voor de initiatieven die bijdragen aan dit perspectief.

In de brief van november 2016 over Nieuw Beschut (kenmerk: 5982290) hebben we gezegd dat we u in het eerste kwartaal van 2017 informeren met welke concrete zaken we op het gebied van *meedoen* bezig zijn en dat we dan ook ingaan op de in onze ogen logische verbinding tussen maatschappelijke participatie, dagbesteding en nieuw beschut. Dat doen we in deze brief. Maar we willen meer met deze brief.

In de vorige alinea hebben we onze ambitie geschetst en aangegeven wat voor ons de stip op de horizon is. We zetten al stappen in de goede richting om deze ambitie te realiseren. Tegelijkertijd weten we dat we er nog niet zijn. Daarom richten we ons in deze brief vooral op wat nodig is of wat we met elkaar hebben te regelen, zodat zoveel mogelijk stadgers in de wijk actief kunnen zijn. Alleen op deze manier kunnen we onze ambitie op een toekomstbestendige manier realiseren.

Leeswijzer

Als eerste gaan we in deze brief in op waarom we meedoen zo belangrijk vinden. Daarna maken we het concreet door in te gaan op wat de stadger en wijk nodig hebben om meedoen te stimuleren. Daarbij – niet onbelangrijk – geven we vervolgens aan wat we daarvoor als (gemeentelijke) organisatie doen dan wel hebben te regelen. We eindigen deze brief door enkele inspirerende projecten in beeld te brengen, waar we nu al mee bezig zijn. Uiteraard doen we dit binnen de kaders die uw raad hiervoor heeft vastgesteld.

1. Levendige wijken met actieve burgers

Als college vatten we meedoen ruim op en in onze ogen omvat deze term alle activiteiten buiten de privésfeer en de economie, ofwel het betaalde werk. Dagbesteding valt ook onder deze term. Meedoen is breed. Vanuit verschillende beleidsterreinen zijn we hier mee bezig en stimuleren we dit (vrijwilligerswerkbeleid, armoedebeleid, onderwijs, sport en jeugd).

Waarom is meedoen dan zo belangrijk? Als we om ons heen kijken zien we de wereld veranderen. Door nieuwe voortschrijdende technologieën, robotisering en flexibilisering zal arbeid in de toekomst een andere betekenis krijgen. Mogelijk vraagt dit zelfs om een herdefiniëring. In tegenstelling hiermee zal het (onbetaald) meedoen als onderdeel hiervan juist in onze samenleving een belangrijker rol gaan vervullen. Voor de toekomst vraagt dit om aanpassingen. Van mens, arbeid en regelgeving. Vragen die daarbij zeker aan de orde zullen komen, zijn hoe we individueel talent en primaire menselijke behoeften in deze context optimaal tot hun recht laten komen. En hoe blijft bijvoorbeeld maatschappelijk – maar nu nog onbetaald – werk hoog op de agenda staan. Vragen die onherroepelijk terugkomen. We staan nu nog aan de vooravond van deze discussie.

Bruisende en energieke wijken: wat is er nodig?

Als we alles op een rijtje zetten, wat is er dan vanuit burgerperspectief nodig om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk stadgers in de wijk actief kunnen zijn? Ten eerste moeten we ontschot denken. Sinds de overheveling in 2015 van taken van het Rijk naar gemeenten, zijn wij als stad verantwoordelijk voor een brede doelgroep op het terrein van meedoen. Vanuit zowel de Wmo als de Participatiewet stimuleren en faciliteren we mensen om actief te worden. Hierin zien we de samenhang en overlap. De insteek is dan ook om meedoen minder aan te vliegen vanuit deze wetgeving, maar meer vanuit het doel wat we met elkaar beogen, namelijk dat zoveel mogelijk mensen moeten kunnen meedoen en wat daar voor nodig is.

Als eerste betekent dat, dat we mensen in de wijk goed moeten kennen. Dat kunnen we doen door op huisbezoek te gaan. Maar tegelijkertijd moeten mensen, los van de wetten waaronder ze vallen, ons ook op een toegankelijke en laagdrempelige manier kunnen vinden. Een goed georganiseerde toegang draagt hieraan bij.

Wanneer we een levendige wijk voor ogen hebben, dan is het ook belangrijk dat we beschikken over voldoende passende activiteiten. Dat betekent dat er een ruim aanbod is, waaruit mensen kunnen kiezen. En met ondersteuning, wanneer dat nodig mocht zijn. Mensen moeten er ook kunnen komen. Veel van onze stadgers zijn zelfredzaam en doen dat op eigen kracht. Voor een groep mensen met een kwetsbaarheid en/of een beperking, hebben we dit goed te regelen.

Als we kijken naar onze eigen rol, dan is deze vooral verbindend, faciliterend en ondersteunend. Bovendien moet onze inzet gericht zijn op het creëren van goede randvoorwaarden en het verminderen van ingewikkelde regels, zodat er geen belemmeringen zijn om actief te zijn. Tot slot weten we ook, dat we het niet alleen kunnen. We hebben onze inwoners en partners hard nodig om bij te dragen aan wat we voor ogen hebben. Niet alleen vanuit financieel oogpunt, maar wij zijn er ook van overtuigd dat burgers en partners goed in staat zijn om kansen te creëren, initiatieven te ontplooien en oplossingen te bedenken.

Naast (onbetaald) meedoen kennen we ook nog het instrument (nieuw) Beschut Werken (onderdeel van iederz). De mensen die via iederz actief zijn, kunnen door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassingen op de werkvloer nodig hebben, dat plaatsing bij een reguliere werkgever niet zonder meer kan worden verwacht. Het verschil met (onbetaald) meedoen is dat het hier om loonvormende arbeid gaat. Zoals we in de inleiding al hebben aangegeven, gaan we in deze brief ook in op dit onderwerp.

2. Inzet en speerpunten

Als we kijken naar wat de stad en de wijk nodig heeft in relatie tot wat we voor ogen hebben, dan doen we al veel. We werken immers al vanuit de gedachte van energieke wijken waar mensen met verschillende achtergronden actief kunnen zijn. We hebben hier afgelopen periode veel van geleerd en op basis van deze ervaringen bouwen we voort op de ingeslagen weg.

Hieronder geven we aan waarmee we nu al bezig zijn en wat voor ons daarbij de speerpunten zijn qua ontwikkeling op de korte, maar ook op de wat langere termijn. Dan gaat het concreet om de doorontwikkeling van projecten, instrumenten of (nieuwe) initiatieven. Dit alles uiteraard in het licht van onze basisprincipes richting onze burgers. Hiermee bedoelen we dat we mensen moeten kennen, mensen moeten ons weten te vinden, wanneer nodig moet er ondersteuning zijn en mensen moeten kunnen kiezen uit een passend aanbod.

Borging project Kansen in kaart (KIK)

We moeten mensen goed kennen en faciliteren. Dat doen we via de WIJ aanpak. Naast deze aanpak, werken we sinds 2015 aan het project 'Kansen in Kaart'. Dit instrument heeft als doel om de groep bijstandsgerechtigden waarvan de gemeente Groningen geen informatie heeft over hun maatschappelijke participatie, in beeld te brengen. Dit om te stimuleren dat zoveel mogelijk mensen maatschappelijk actief worden en meedoen. Samen met externe specialisten voeren we gesprekken met personen met een bijstandsuitkering op een manier die aansluit bij de vernieuwing sociaal domein. Dat betekent dat we mensen thuis spreken, dat deelname vrijwillig is en dat de gesprekken erop zijn gericht dat mensen zelf hun verhaal doen en gestimuleerd worden hun mogelijkheden (nog meer) te benutten. De gesprekken zijn toekomst- en oplossingsgericht en we focussen ons op talenten en mogelijkheden. In december 2016 bent u hierover uitgebreid geïnformeerd. We gaan in 2017 door met de inzet van dit project, maar dit project heeft na juli 2018 nog geen structurele borging. We willen de doelstellingen van 'Kansen in Kaart' ook na deze datum borgen. We maken een plan van aanpak voor borging zodat zowel nieuwe als oude klanten gekend zijn en geholpen worden op weg naar een passend aanbod. Na de zomer informeren wij u hierover.

Knooppunt participatie in de wijk

We willen dat iedereen mee kan doen en ondersteuning ontvangt, wanneer dit nodig mocht zijn. In het licht van ontschotting hebben we daarom de taken van de coach Meedoen verbreed. Dus niet alleen de focus op bijstandsgerechtigden, maar ook op andere doelgroepen die ondersteuning nodig hebben bij hun ontwikkeling. Bovendien hebben we het aantal coaches de afgelopen periode uitgebreid van 5 te naar 8 te. Concreet betekent dit dat 10 coaches Meedoen nu in onze stad actief zijn.

De coach Meedoen ondersteunt burgers die advies of begeleiding nodig hebben bij hun maatschappelijke deelname. Zij zijn fysiek aanwezig in (hun eigen) de wijk en werken daarbij nauw samen met WIJ teams en gebiedsteams. Op dit moment hebben zij zo'n 600 mensen in beeld.

Coaches Meedoen verrichten daarnaast een taak bij de begeleiding van mensen in een participatiebaan. Zij monitoren strak de deelnemers in deze banen, houden 'vinger aan de pols', voeren voortgangs- en doorstroomgesprekken, uiteraard gericht op ontwikkeling naar werk. Deze plekken bieden we aan voor mensen die ver van de arbeidsmarkt staan. Deze plekken zijn niet voor onbepaalde tijd, het is een stap om zelf weer actief te worden op de arbeidsmarkt. Mensen die actief zijn in een participatiebaan ontvangen een stimuleringspremie en de instelling ontvangt per jaar een bedrag voor begeleiding. In de brief over de participatiebanen van januari 2017 (kenmerk: 6084807) hebben we gezegd dat we uw raad in maart informeren over waarom er in de rand voorwaardelijke sfeer verschillen zijn tussen doelgroepen. De één ontvangt een premie, terwijl andere groepen (vrijwilligerswerk, dagbesteding) geen vergoeding ontvangen. Het verschil zit vooral in het feit dat we de participatiebaan inzetten als vliegwiel in de ontwikkeling naar betaald werk. Hiermee komen we tegemoet aan wat we hierover in de brief van januari 2017 hebben toegezegd.

Van zorg naar ondersteunende voorzieningen in de wijk

Er moet een passend aanbod zijn in de wijk, met vrijheid voor de stadjer om te kiezen. Dat betekent dat er in elke wijk voorzieningen zijn met een breed aanbod waar mensen vanuit verschillende doelgroepen en met verschillende achtergronden actief kunnen zijn. De één is immers graag in de buitenlucht actief, terwijl de ander graag activiteiten samen met ouderen verricht of handig is en daarom helpt bij het klussen. Er is al veel en daar zijn wij blij mee, maar tegelijkertijd weten we ook dat het aanbod qua volume en variëteit per wijk verschilt. Aan de hand van wijkprofielen en samen met o.a. gebiedsteams, WIJ, wijkbewoners en partners in het veld kijken we per gebied wat er nog nodig is. Een initiatief zal bijdragen aan preventie en de leefbaarheid of ten goede komen aan de burgers in die wijk. Voorbeelden hiervan zijn o.a. helpen bij het doen van klussen, helpen bij het formulieren invullen, maatjes voor gezelschap, samen eten en koken of ouders die ouders ondersteunen bij de opvoeding van kinderen. Waar mogelijk bundelen we daarbij diverse voorzieningen. Dat laatste geeft meer mogelijkheden voor burgers en levert mogelijk ook meer efficiency op.

Voor mensen die actief willen zijn, maar gezien hun handicap, leeftijd of ziekte ondersteuning op maat nodig hebben, die vanuit de ondersteunende en/of basisvoorzieningen niet geboden kan worden, hebben we meedoen voorzieningen op het gebied van dagbesteding ingekocht. Het verschil met een ondersteunende voorziening in de wijk is dat mensen hiervoor door WIJ worden geïndiceerd en dat ze voor deelname een eigen bijdrage betalen. Hiervoor hebben we met een groot aantal instellingen contracten afgesloten. Meer dan 1300 mensen hebben in 2016 gebruik gemaakt van dit product. We constateren dat de transformatie van zorg naar ondersteunende voorzieningen nog niet voldoende uit de verf komt. Samen met WIJ bepalen we de acties die hiervoor nodig zijn.

Verder staat innovatie nog hoog bij ons op de agenda. Daarom gaan we vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein 2017 aandacht besteden aan dit thema. In dit kader gaan we in 2017 zorgorganisaties en/of zorgaanbieders oproepen om met voorstellen te komen

voor innovatieve arrangementen voor ondersteunende voorzieningen op het gebied van meedoen (dagbesteding). Vanuit het Innovatieatelier willen we hier geld voor beschikbaar stellen.

We leggen daarbij een link met vervoer. In 2016 hebben ruim 1300 mensen gebruik gemaakt van de zorgvoorziening dagbesteding, waarvan iets meer dan 200 mensen ook een indicatie hadden voor vervoer. Zorgaanbieders ontvangen nu nog een vergoeding om dit vervoer te regelen. Zij mogen daarbij samenwerken met de partners Publiek Vervoer (Wmo, leerlingenvervoer, SW vervoer). Nu meer mensen actief kunnen zijn dichtbij in de eigen wijk, zal het vervoer wellicht in de huidige vorm niet meer nodig zijn c.q. veranderen. Mogelijk zijn er wel op wijkniveau op een andere manier vervoersstromen nodig. De vraag is hoe we dit op een klantvriendelijke en efficiënte manier organiseren, uitgaande van de kracht van de burger. Vanuit het Innovatieatelier en/of Right to Challenge kunnen burgers ook hiervoor met ideeën komen.

Verbinding dagbesteding versus Beschut Werken

In november 2016 hebben we u per brief (kenmerk: 5982290) geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van beschut werk. De afgelopen twee jaar hebben we geïnvesteerd in het op gang brengen van de instroom van beschut werk. Hiervoor hebben we onder meer contacten gelegd met het speciaal- en praktijkonderwijs, afspraken gemaakt met het UWV en consultants getraind. De instroom van nieuw beschut komt inmiddels op gang, de basis hebben we op orde. Onze ambitie is dat mensen die in aanmerking komen voor nieuw beschut, ook werkelijk instromen. Vanaf 1 januari 2017 zijn echter de gewijzigde bepalingen over nieuw beschut in de Participatiewet van kracht. De wetwijziging houdt in dat gemeenten vanuit het rijk een taakstelling krijgen om jaarlijks een bepaald aantal plekken nieuw beschut te realiseren. Voor 2017 is dat voor de gemeente Groningen een taakstelling van 44 plekken. Voor 2018 gaat het om 78 plekken.¹ Onze eigen streefcijfers liggen hoger. In het licht van deze ontwikkelingen gaan we opnieuw naar deze streefcijfers kijken, ook in relatie tot de reële omvang van de doelgroep.

Onze inwoners moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen, ook aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Daarom zetten we de infrastructuur van het beschutte bedrijf ook in als ontwikkelingsinstrument voor dagbesteding. De gedachte hierbij is dat voor sommige groepen mensen, die nu zijn aangewezen op dagbesteding, dienstverlenende activiteiten in de wijk minder geschikt zijn. De infrastructuur van beschut werken kan deze doelgroep perspectief bieden. Het gaat dan om de groep mensen die (nog) niet in aanmerking komt voor beschut, maar wel waarde hecht aan een productiematige omgeving. We willen hen – voor zover mogelijk – ook ontwikkelingsperspectief bieden door doorstroming naar een echte (beschutte) vacature of afspraakbaan mogelijk te maken. Hiervoor hebben we inmiddels de eerste stappen gezet. Tussen iederz en WIJ zijn afspraken gemaakt rondom de toeleiding en instroom van kandidaten dagbesteding voor een plek binnen de infrastructuur bij iederz. .

Omgekeerd geldt dit uiteraard ook. We laten de mogelijkheid open om ook beschutte werkplekken in de wijk of bij andere organisaties te organiseren.

---

¹ De aantallen voor de jaren daarna zijn nog niet bekend gemaakt.

Ondernemend werken in de wijk

De laatste jaren zien we landelijk de ontwikkeling dat dagbesteding een arbeidsmatig karakter krijgt, vaak midden in de samenleving. Mensen met een beperking werken bij organisaties of bij voorzieningen in de wijk (winkel of restaurant) of bij andere organisaties (bouwmarkt, ziekenhuis, verpleeghuis). Veel zorgaanbieders onderschrijven dat werken midden in de samenleving bijdraagt en van wezenlijk belang is voor mensen met een beperking. Dit thema staat bij ons hoog op de agenda en hierbij rijst de vraag hoe we vormen van meedoen kunnen 'ver-markten' met als doel een inclusieve samenleving te bevorderen. Concreet gaan we dit doen door kennis met elkaar te delen en te bundelen. We inventariseren welke sociale ondernemingen er zijn in onze stad. Bovendien gaan we nadenken of er op dit terrein een herkenbare toegang moet komen voor burgers en ondernemers. Samen met (sociaal)ondernemers pakken we dit op.

Aansluiting en versterking met andere beleidsterreinen

Zoals we al eerder in deze brief aangaven, bieden we vanuit andere beleidsterreinen ook activiteiten om mee te doen. Dat doen we bijvoorbeeld met het sportprogramma en vanuit het armoedebeleid, waar participeren ook een doelstelling is. Afstemming zoeken we nu al, in 2017 gaan we deze samenwerking intensiveren.

Stroomlijnen van budgetten

Als we kijken naar een aantal pilots of projecten op het gebied van meedoen, dan constateren we dat een deel van deze projecten betaald wordt uit verschillende budgetten, zoals het participatiebudget of geld vanuit de Wmo, maar ook vanuit armoede, sport en cultuur. We willen hier kritischer naar kijken en daarom gaan we onderzoeken of we in de toekomst efficiency winst kunnen behalen door budgetten handiger in te zetten of door slimmere combinaties te maken. We starten in 2017 met een inventarisatie van meedoen projecten. We brengen in kaart hoe de financieringsstromen lopen en welke afspraken en/of verplichtingen hieraan ten grondslag liggen.

3. Wat doen we nu al?

Afgelopen jaren hebben we niet stil gezeten. Op basis van de huidige kaders konden we natuurlijk goed aan de slag en dat hebben we dan ook gedaan. Om te leren hebben we volop geëxperimenteerd met een diversiteit aan pilots verspreid over verschillende wijken in onze stad. Dat heeft veel nieuwe inzichten opgeleverd. Vanuit verschillende invalshoeken, richt tot challenge, gebiedsgericht werken, innovatieatelier sociaal domein, armoede en meedoen zijn vele initiatieven gestart.

Teveel om voor nu allemaal in kaart te brengen. Hieronder brengen we enkele mooie voorbeelden in beeld. Daarbij geven we aan wat we ervan hebben geleerd en wat nog aandacht verdient. In de bijlage treft u nog een aantal andere inspirerende voorbeelden aan. We streven daarbij niet naar volledigheid, het zijn voorbeelden die gericht zijn op meedoen en waarbij het verbinden en het versterken van stadgers en wijken voorop staan.

Pilot Wijkactiviteiten

Een pilot waarbij meedoen in de wijk centraal staat. Samen met een aantal partners (Saaksumborg, Werkpro, Novo, Lentis, Leger des Heils, Floreshuis) in de stad voeren we verschillende pilots uit met als doel te kijken hoe we participatie vanuit verschillende regelingen op een behendige manier kunnen samenbrengen. Een pilot waar

maatschappelijke participatie vanuit de WWB en dagbesteding vanuit de Wmo elkaar hebben leren kennen, waarbij doelgroepen zijn gemengd en iedere partij zijn eigen expertise heeft ingebracht. Begeleiders van verschillende organisaties hebben deze gemixte doelgroepen begeleid en gezamenlijk zijn activiteiten uitgevoerd. Onze ambitie was om dit project in ieder stadsdeel te laten uitvoeren. Dat doen we in goed overleg en in samenwerking met de gebiedsmanagers en WIJ managers. Momenteel hebben we de uitrol van dit project gerealiseerd in 9 wijken.

Als we kijken naar de resultaten zien we dat het aantal deelnemers toeneemt. De coaches Meedoen dragen hier positief aan bij. In 2015 hebben 326 mensen deelgenomen aan dit traject. Uit de cijfers over de eerste helft van 2016 blijkt dat 270 deelnemers actief zijn binnen wijkactiviteiten. De ervaring leert dat de meeste doelgroepen goed samengaan en dat deelnemers elkaar op een positieve manier versterken. Het klanttevredenheidsonderzoek laat zien dat deelnemers over het algemeen tevreden zijn over de organisaties en de ondersteuning, ook zijn deelnemers tevreden over het aanbod en de diversiteit daarvan. Verder zien we dat veel deelnemers een traject op maat volgen. Voor de een betekent dat de eerste stappen naar regulier werk en voor de ander bevordert het de zelfredzaamheid, brengt de structuur aan in een dag, doorbreekt het een sociaal isolement en/of maakt het iemand deelgenoot van een team. We hebben ook met aanbieders gesproken. Tijdens dit panelgesprek gaven aanbieders aan dat creativiteit helpt om een geschikte plek voor een wijkbewoner te vinden. Ontwikkelingspunten liggen vooral op het gebied van de onderlinge samenwerking en het delen van de (gemeenschappelijke) infrastructuur. Tot slot is het voor medewerkers niet altijd eenvoudig om doelgroepen te begeleiden, waarvoor ze in eerste instantie niet zijn opgeleid. De pilotfase hebben we inmiddels achter ons gelaten. We gaan hier mee door. Aandachtspunten daarbij zijn de infrastructuur en het verder professionaliseren van de medewerkers.

Ondernemend Zuid

Vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein hebben we in 2016 geld beschikbaar gesteld voor Ondernemend Zuid, een samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties en de gemeente Groningen in de zuidelijke wijken van de stad. Het gaat in eerste instantie om een pilot van een jaar, lopend van november 2016 tot november 2017. Ondernemend Zuid beoogt op een vernieuwende wijze verbinding te leggen tussen de doelgroepen van de Wmo en de Participatiewet. Het doel is om wijkbewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt mee te laten doen op een manier die past bij de wensen, de talenten en de mogelijkheden van de wijkbewoner. Individueel maatwerk staat dus voorop, waarbij concreet gezocht wordt naar een match met ondernemers, maatschappelijke organisaties of bewoners- en buurtinitiatieven.

Als we kijken naar de resultaten over de eerste drie maanden hebben de drie matchers participatie vanuit ondernemend zuid met 14 wijkbewoners contact, waarvan 8 bewoners inmiddels zijn geplaatst op basis van hun wensen en talenten. Doel van Ondernemend Zuid is om eind november 80 extra mensen in beeld te hebben, 40 werkplekken te hebben geacquireerd en 30 matches te hebben gerealiseerd. Naast de kwantitatieve resultaten kijken we ook naar de kwalitatieve opbrengsten, zoals de deelnemertevredenheid, financiën en innovatie.

De eerste ervaring leert dat de instroom van wijkbewoners een aandachtspunt is. Niet alleen nauw samenwerken met WIJ, maar ook het actief zijn in de buurt (buurthuizen,

koffieochtenden) helpt de instroom te bevorderen. Verder heeft de komst van de matchers van Ondernemend Zuid de kracht van de verbinding op het gebied van participatie versterkt. Zij beschikken over een ondernemersnetwerk, kennen de doelgroepen goed en zijn in hun spilfunctie bezig om een structureel en duurzaam netwerk ten behoeve van de participatie van wijkbewoners op en uit te bouwen. We zien het als een voordeel dat de matchers alle doelgroepen kunnen bedienen. Tot slot werken alle professionals op dit terrein nauw met elkaar samen in dit participatienetwerk, zowel vanuit WIJ, coaches Meedoen vanuit Directie MP en de matchers van Ondernemend Zuid. We zijn nieuwsgierig naar de uiteindelijke opbrengsten van dit project. Ondernemend Zuid wil zich in de toekomst ontwikkelen tot een ondersteunende voorziening in de wijk. We zijn hierover met hen in gesprek.

Jongeren en dagbesteding

Sinds de komst van de participatiewet in 2015 zijn wij verantwoordelijk voor de ondersteuning van alle jongeren in hun ontwikkeling naar werk. Dit geldt ook voor de groep jongeren waarvoor betaald werk (nog) een stap te ver is. Deze jongeren komen in aanmerking voor andersoortige instrumenten, zoals dagbesteding. Ook deze jongeren volgen we nauwlettend omdat ze zich kunnen ontwikkelen in de richting van Beschut Werken of een afspraakbaan. De route Arbeid is inmiddels voor jongeren op orde. De route Dagbesteding moet nog verder ontwikkeld worden. Eind 2016 zijn we hiermee gestart. Samen met de zorgaanbieders dagbesteding, Praktijk en Voortgezet Speciaal onderwijs gaan we afspraken maken. In 2017 willen we dit op orde hebben.

Voor al onze projecten geldt, dat we ze nauwlettend volgen. Tussentijds en aan het einde van de rit bekijken we hoe een project ervoor staat en in hoeverre het wenselijk is om een project al dan niet voort te zetten of aan te passen. De uitkomst kan dus ook zijn dat we afscheid van elkaar nemen. We sturen, monitoren en evalueren op dit proces.

Wanneer er sprake is van een subsidie, doen we dat aan de hand van een Programma van Eisen (PvE). Wanneer er geen PvE aan ten grondslag ligt, beoordelen we projecten aan de hand van een afwegingskader, die we nu aan het ontwikkelen zijn. Daarbij zijn criteria van belang zoals draagt een project bij aan substitutie in de zorg, levert het project kwalitatief goede, geïnnoveerde zorg c.q. ondersteuning en is een dergelijke voorziening ook echt nodig in de wijk.

4. Tot slot

In deze brief hebben we teruggeblikt en u op hoofdlijnen geïnformeerd over de zaken waarmee we op het gebied van meedoen bezig zijn, gericht op wat de wijk en de stad er nodig heeft. Ook hebben we in deze brief onze plannen voor de komende periode met u gedeeld.

We doen al veel, maar we moeten tegelijkertijd ook constateren dat het werk nog niet is gedaan. Het is aan ons en aan alle betrokkenen (partners, burgers) om hier gezamenlijk verder aan te werken, zodat we er een succes van kunnen maken.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. Teesink', with a circular flourish at the beginning.

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage: overzicht projecten Meedoen

Hieronder treft u ter illustratie een aantal inspirerende voorbeelden aan met betrekking tot Meedoen. Voorbeelden afkomstig vanuit verschillende invalshoeken.

Ook vanuit gebiedsgericht werken zijn er mooie voorbeelden te noemen waar bewoners kansen creëren, initiatieven ontplooiën en zich inzetten voor wijk of buurt, of het nu gaat om veiligheid, groen, armoede of gezondheid. In het boekje 'als de wijk de ruimte pakt'

(<https://gemeente.groningen.nl/alsdewijkderuimtepakt>) kunt u hierover meer lezen.

1. Ondernemend Zuid

Doel van dit project is om wijkbewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt mee te laten doen op een manier die past bij de wensen, de talenten en de mogelijkheden van de wijkbewoner. Maatwerk staat voorop, waarbij concreet gezocht wordt naar een match met ondernemers, maatschappelijke organisaties of bewoners- en buurtinitiatieven. Betreft initiatief vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein.

2. Saaksumborg

Saaksumborg bemiddelt burgers uit de wijk Vinkhuizen naar activering of betaald werk, zowel in de wijk, stad of regio. Zij werken vanuit de persoonlijke relatie. Ze brengen interesses, competenties en beperkingen van een deelnemer in kaart. Aan de hand hiervan zoekt Saaksumborg een organisatie met een passende activiteit of werk voor de deelnemer. Saaksumborg legt de focus op zorg, maar bemiddelt in principe in alle sectoren.

3. WerkPro/NOVO/Lentis

WerkPro is met wijkwerken actief in de wijken Selwerd/Tuinwijk/Paddepoel, Hoogkerk, Beijum en Oosterpark. WerkPro biedt gezamenlijk met de partners allerlei wijkactiviteiten aan waarbij doelgroepen worden gemixt (bijstandsgerechtigden, mensen die aangewezen zijn op dagbesteding, wijkbewoners). Activiteiten zijn er o.a. op het gebied van onderhoud en groenvoorziening, horeca, ondersteuning beheer, verkoop tweedehandskleding etc.

4. Leger des Heils

Is actief in Lewenborg. Doen activiteiten samen met anderen. Een coöperatie in samenwerking met Radar en een winkel in samenwerking met WerkPro en Lentis. Doel is dat mensen via deze activiteiten mee kunnen doen om stappen te zetten in hun ontwikkeling (naar werk).

5. Het Floreshuis

Het Floreshuis is actief in de Korrewegwijk/ de Hoogte. Het Floreshuis zet in op vrijwilligers. Zij bieden betere communicatie en begeleiding/ondersteuning van de vrijwilligers en organisaties die vrijwilligersplekken hebben. Het Floreshuis fungeert als een middelpunt in de wijk.

6. De Stroming

De Stroming is een initiatief van en door bewoners. Dit project is actief in stadsdeel Zuid, waar dagbesteding wordt geboden aan de mensen van Lentis. Wijkbewoners zijn vrijwilligers binnen dit project en ondersteunen professionele begeleiders van Lentis. Fysiek zitten ze in 1 pand en doen daar in gezamenlijkheid klussen o.a. voor het WIJ team, variërend van horeca, schoonmaak en groen.

7. Buurten bij Bernleff

Bernleff is een verzorgingstehuis dat woonruimte biedt aan ouderen met een zorg- en diensten vraag. Studenten en wijkbewoners kunnen die de zorg- en diensten bieden zoals maaltijdvoorzieningen, kleine klussen, was en strijkservice etc. Het initiatief wordt door bewoners en ondernemers gedragen.

8. Ateliers Museum technische Werken (AMTW)

AMTW biedt arbeidsrevalidatie en werkervaringsplaatsen voor mensen die graag actief zijn of betaald willen werken maar die door hun psychische kwetsbaarheid dat zelf (nog) niet voor elkaar krijgen. Hun problemen liggen op allerlei leefgebieden. Deze groep mensen is actief op het snijvlak van Zorg en Werk.

9. Sociale coöperatie Mooie Boel050

Mooie Boel050 is een naaiatelier gevestigd in stadsdeel Zuid. Binnen de coöperatie voeren vijf gemotiveerde vrouwen opdrachten uit vanuit de opdracht wijkactivering. Doel is dat de coöperatie op termijn op eigen benen kan staan.

10. Jasmijn Zorgt

Jasmijn Zorgt is een coöperatie die oudere migranten een plek biedt voor mantelzorgsteun, gezelschap en klussen in en rond het huis. De dienstverleners zijn gemotiveerde vrouwen met diverse culturele achtergronden, die (nog) geen aansluiting kunnen vinden bij de reguliere arbeidsmarkt.

11. Participeren via sport - de vrijwilligersmakelaar

In juli 2016 is n.a.v. een initiatiefvoorstel van de raad, de 'vrijwilligersmakelaar' van start gegaan. De opdracht was het vrijwilligersaanbod in de wijken te verbinden met de vrijwilligersvraag in de sport. De taak is inmiddels wat verruimd. Ook bij niet sport-gerelateerde organisaties worden vacatures gehaald en mensen geplaatst. De vrijwilligersmakelaar zoekt regelmatig naar nieuwe organisaties om mensen voor vrijwilligerswerk te bereiken. Hierin werkt hij nauw samen met andere partijen waaronder de 'coaches meedoen' van de gemeente Groningen, Link050, wijkbedrijf Selwerd, Saaksumborg, maar ook met het onderwijs (Alfa college en Hanzehogeschool).

12. Link050

Link050 heeft als doel vraag en aanbod van de vrijwillige vacatures bij een te brengen met als doel een breder, wijkgericht aanbod van vrijwilligers vacatures. Ook bundelen zij de diverse initiatieven (zoals burgerinitiatieven) tot een wijkgericht aanbod. Daarnaast publiceren zij gemeentelijke producten rondom meedoen op hun eigen Link050 website. Bovendien bieden zij ondersteuning aan organisaties die zelf vrijwilligersbeleid opzetten.

13. Hulpdiensten Humanitas

Betreft het aanbieden van hulpdiensten in alle gebieden met onderdelen: klussendienst, boodschappendienst en vervoersdienst. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat vrijwilligers in de wijken allerlei klusjes in en om het huis doen voor mensen, zoals lampjes ophangen, klein tuinonderhoud, boodschappen doen, vervoer naar en van het ziekenhuis e.d.

14. Ouderenbezoekenwerk Humanitas

Vrijwilligers bezoeken ouderen die daar behoefte aan hebben en het leuk vinden om gezelschap te hebben en samen iets te ondernemen.

15. Thuisadministratie

Vrijwilligers helpen mensen bij het invullen van formulieren en het omgaan met financiën.

16. Gasthuis vrijwillige palliatieve thuiszorg

Vrijwilligers bieden vervangende mantelzorg aan mensen in de palliatieve fase.

17. De Opstap, logeerhuis voor herstel en respijt

Vrijwilligers bieden mensen een plek om te logeren omdat zij herstellende zijn of hun mantelzorger moet even ontlast worden.

18. Kas Vital

Coachen van meer dan 50 vrijwilligers die op basis van present zijn mensen ondersteunen. Mensen met meervoudige problemen die de professionele zorg mijden of daar in teleurgesteld zijn. Betreft een initiatief vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein.

19. Laiverds

Vrijwilligers zijn actief in een huis in de Helpman, waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen ondernemen. Betreft een initiatief vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein.

20. De minimalistische eettafel

Mensen met schulden en mensen in de schuldsanering wisselen onder het genot van samen koken en samen eten tips en adviezen uit. Samen koken en eten ze gezond en goedkoop. Vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein stellen we een ruimte en keuken beschikbaar.

21. Van Raam naar Baan

Vrouwen die uit de prostitutie willen stappen, worden begeleid en geholpen om een nieuwe baan te vinden. Dit door werkgevers hierbij te betrekken, zodat er ook stageplekken en werk(ervarings)plekken voor deze groep vrouwen komen. Het project wordt uitgevoerd door Terwille. Betreft een initiatief vanuit het Innovatieatelier Sociaal Domein.

22. Ondernemend Selwerd

Vanuit het Wijkbedrijf Selwerd is een platform opgericht voor zelfstandigen, ondernemers en ondernemende wijkbewoners waaruit nieuwe initiatieven kunnen ontstaan (voor en door de wijk). Is ingediend als een Right to Challenge. Er zijn meerdere domeinen bij betrokken, namelijk: sociaal, economisch en re-integratie/participatie. Vanuit verschillende domeinen is dan ook, financieel en inhoudelijk, een bijdrage geleverd om deze pilot mogelijk te maken.

23. Oude Bieb Lewenburg

Stichting de Oude Bieb is een plek in de wijk voor en door bewoners. Er zijn vaste activiteiten, daarnaast zijn er ook incidentele activiteiten zoals praatgroepen, netwerk-/informatiebijeenkomsten voor ondernemend Lewenburg en diverse cursussen. Activiteiten zoals bijv. opleiden en inzetten van energiecoaches komt uit armoede. Buurtconciërges hebben onderdak in de Oude Bieb.

24. Stadsboerderij de Wiershoeck

Een biologische stadsboerderij in Beijum. Bloemen worden gekweekt en vervolgens in bossen verkocht. Ook worden er bijen en kippen gehouden en is er een houtwerkplaats. Bij de Wiershoeck kan iedereen terecht, mensen die van tuinieren houden, mensen met een korte of verre afstand tot de arbeidsmarkt. Er is één betaalde coördinator. Verder draait het project op vrijwilligers die van elkaar leren en helpen bij het verrichten van de werkzaamheden.